

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XI.

V Ljubljani, meseca junija 1908.

Štev. 6.

Mesečna opravila.

Spisuje Hinko Zirkelbach.

Junij.

Najprvo popravek: V zadnji številki „Čebelarja“ se je vtihotapil v tiskarno škrat in premotil sicer paznega stavca, da je pri mesečnih opravilih zanesel zadnjo vrsto 3. strani na konec druge strani. Gotovo so to cenjeni čitatelji že sami zapazili in popravili.

Tako lepega majnika še ni bilo zlepa, kot je bil letošnji. Navadno je deževen. Čebelce so dodobra obrale sadno drevje, borovnico, divji kostanj, in travniki so bili v najlepšem cvetju. Tudi z ahaca so nekaj dni obilno donašale. Pri mojih gerstungovcih se je med zasvetil na zadnjem, t. j. 12. satu, kar ste gospod urednik sami videli. Le zadnje dni je bilo hladno in nekoliko deževno. Dežja je bilo pa tudi silno potrebno, žal, premalo ga je bilo. Škoda, da ne morem sedaj odvezeti medu zaradi preobilne zalege. To storim pri izrojencih, predno začne z zalego mladica. Do tedaj je izležena večinoma vsa prejšnja zalega.

Splošna rojitev se je pričela od druge polovice majnika. Prva roja sem dobil dne 25. maja, težka po 3 kg. Vsaka stvar ima svoj gotovi čas, začetek in konec. Nekateri čebelarji se silno vesele rojev, četudi bi jih dobili v juliju ali avgustu. V krajih z jesensko pašo se prvec sprejme zadnji čas do sv. Petra in Pavla, drugac pa ne več. Odslej vračamo roje, kakor je bilo opisano v prejšnji številki „Čeb“. Pozni roji in njih izrojenci se ne razvijejo dovolj do glavne jesenske paše, sicer ni tu nič, tam nič.

Komur je na tem, da bi rad pomnožil ali prodajal roje, in polki ne roje v pravem času, naredi naj roje.

Roji se delajo na več načinov.

V kranjičih ne moremo drugače narediti rojev, kakor da čebele prepodimo v prazen panj.

Vzemimo plemenjak kadar čebele najbolj leté z njegovega prostora ter ga postavimo v čebelnjak na mizo. Na njegovo mesto porinemo prazen panj, kamor se vračajo čebele iz paše.

Sedaj odtrgamo plemenjaku počasi dno in končnico ter ga porinemo za ped daleč v novega, ako to dopušča velikost. Zadaž podpremo plemenjak s kako podporo in pogrnmemo odprti prostor s predpasnikom, da ne morejo čebele odleteti ob strani. Ko smo to priredili, vzemimo dve palici ali poleni in potrkajmo parkrat na panj, da se čebele vznemirijo in napojé z medom. Zatem pihnemo v panj nekoliko díma in začnemo bobnati na panj, najprvo zadej, potem pa vedno bolj naprej. Kmalu zapušča vojska trdnjavo, in kadar je le nekaj čebel v novem panju, je bitka dobljena. Čebele s šumom zvabijo še ostale. Plemenjak brez čebel postavimo takoj na njegovo prejšnje mesto, novega s čebelami drugam, iz katerega se bodo vrnile v plemenjak vse starejše čebele, mladice z matico ostanejo v novem. Plemenjak je na ta način brez matice, ki si bo novo vzgojil sam iz čebelne zalege v desetih dneh. Še boljše je seveda, da mu damo priprto matico ako jo imamo odveč, ali matičnjak, da plemenjak preveč ne zaostane. Roj ima pa matico s samimi mladici, ki še niso vedele za prejšnji prostor, zato ostanejo pri matici. Narejene roje pitamo dotlej, da izletavajo mladice.

Veliko hitrejšé in brez sitnosti se narede roji lahko na več načinov v premakljivem satovju. Opišem le najboljše.

1. Poišči iz plemenjaka sat, na katerem je matica, in ga postavi s čebelami vred v prazen panj, kjer je nekaj začetkov ali izdelano satovje. Zatem vzemi satnik za satnikom in otresi čebele, satnike pa zopet vloži v plemenjak, kakor so bili poprej. Le 2 ali 3 satnikov ne otresi, da ostane tudi v plemenjaku nekaj mladíc za oskrbo zalege. Roj pitaj nekaj dni. Plemenjaku vcepi, ko se zave brezmatičnosti, matičnjak ali dodaj priprto matico, sicer si jo sam vzgoji.

2. Naredi roj ravno nasprotno. Roj dobi vso zalego, čebele in satovje brez matice. Romič z matico ostane v plemenjaku, ki smo ga opremili z začetki ali umetnimi stenami ali izdelanim satovjem. Roju dodamo matičnjak ali priprto matico. V plemenjak se vrnejo vse starke, v roju ostanejo mladice.

3. Poišči iz plemenjaka sat z matico in postavi s čebelami prazen panj. Pred in za tem satom deni sat z medom in obnožino. Sedaj vzemi kakemu močnemu plemenjaku sat zalege, otresi čebele nazaj in ga dodaj v nov panj. Črez nekaj dni naredi zopet tako in kmalu dobiš močan polk.

4. Plemenjak, ki je oddal prvi roj in se ti dobro obnaša, razdeli v toliko delov, kolikor ima zasedenih satov in nastavljenih matičnjakov. Vsak romič s čebelami in matičnjakom dobi nov panj. Ako sta dva ali trije

matičnjaki na enem romiču, na drugem nobenega, izreži previdno ostale in jih vstavi ali vcepi tja, kjer ni nobenega. Izreži v sat štirioglasto luknjo in potisni vanj matičnjak. Ko je oplodena matica, dodajaj počasi iz drugih močnih panjev zaprto zalego. Kmalu imaš izvrstne roje.

To so naboljši štiri načini narejenih rojev.

Raztresena zalega.

Iv. Jurančič.

Vrednost, oziroma dobroto matice cenimo po stanju zalege. V panju, kjer je zalega lepo sklenjena, t. j. da je vmes le malo ali nič praznih celic, rečemo, da je dobra matica. Le tak panj se tudi dobro razvija ter zagotavlja vsestransko dobre uspehe. Vsaka matica pa ne leže tako sklenjeno, temveč izpušča vmes več ali manj celic. Že z ozirom na razvoj posameznih bitij je taka zalega na slabšem; zakaj ako se ličinka ličinke, oziroma buba bube tišči, se tudi medsebojno grejejo, ker jih loči le tenka celična stena. V nasprotnem slučaju pa v prazne celice, ki se nahajajo med zalego, prihaja hladnejši zrak, ki nepotrebno posrka mnogo panjeve gorkote, ki bi bila lahko v prid zalegi. Iz istega vzroka je narava tudi odredila, da matica polaga jajca takorekoč istodobno na obeh straneh sata, da čebelam ni treba prazne strani brezpomembno ogrevati, ali da bi nižja temperatura na drugi strani neugodno vplivala skozi srednjo steno na zalego nasprotni strani.

Vzrok raztreseni zalegi zamore biti slaba rodovitost, pohabljenost na nogah, tipalnicah ali sploh kaka zunanja ali notranja telesna pomankljivost matice. Tako matico nadomestimo ali jo vsaj jeseni odstranimo ne glede na njeno starost.

Ali pa je vselej matica kriva raztresene zalege? Izkušnja me je o tem opetovano poučila, da ne. Večkrat se pojavijo celo drugi vzroki, ki so več ali manj zunanje narave ter imajo le začasni, prehodni pomen in jih zamore pazljiv, skrben čebelar takoj odstraniti.

1. Največkrat je pri dobri matici vzrok raztresene zalege pomanjkanje živeža. Ako nastane slaba paša, matica zaleže sicer celico za celico z jajčkom; čebele pa pomečejo veliko jajčkov iz celic, ker ne morejo toliko ličink prehraniti. To sem opazil že večkrat, ko sem si zapomnil lepo pravilno z jajčki zaležen sat; ko je bila pa zalega pokrita, so bile bube jako raztresene, ter jih je polovica manjkala.

2. Iz enakega vzroka zamore tudi rodovitost matice začasno oslabeti. Ko namreč čebele ob slabi paši ter pri pičli zalogi živeža matico slabeje krmijo, poslednja vsled tega bolj poredko jajca polaga.

3. Istotako je lahko vzrok raztresene zalege premalo število ljudstva, ki ne more nastavljenega zalege dovolj hraniti, a tudi ne dovolj ogrevati, vsled česar več ličink pogine.

4. Ako nudi paša obilno cvetnega prahu, ki ga čebele spravljajo najprej zunaj ob okrožju zalege, pozneje pa v vsako prazno celico po celem vališču. Ko pride matica do takih satov, polaga jajčke seveda samo v prazne celice, one s cvetnim prahom napolnjene pa ostanejo tako dolgo nezaležene, dokler čebele cvetnega prahu iz njih ne použijejo; zakaj prenašati iz ene celice v drugo ga ne morejo. Ko pa je enkrat ta cvetni prah izpraznjen, doloži matica še v te celice jajčke. Črez nekaj časa izleze ona prej nastavljena zalega, kar zopet povzroča, da je vse raztreseno. Tako zamore tak slučaj zakriviti, da celo poletno dobo zalega ni popolnoma sklenjena, ker nobenkrat niso vse celice enega sata naenkrat prazne, oziroma pripravljene za polaganje jajec.

5. Še celo prav dobra paša ob sušnem vremenu zamore povzročati raztreseno zalego, kar nam ravno zdanji čas potrjuje, zlasti če zamudimo dajati dovolj prostora, oziroma satovja. V marsikaterem panju se zdaj najde obilno medu, pa malo zalege; in še ta je jako nepravilno stavljena. Sušno vreme je namreč veliko manj naklonjeno zalegi, kakor medu. Če potem čebele nimajo na razpolago obilno prostora za odlaganje medu, napolnijo z njim vsako celico sproti, kjer mlada čebela izleze. Tako nastane nekako tekmovanje, kdo da pride prej do celice, ali matica z jajcem, ali čebela z medom. Vsled tega je včasih na kakem satu vse pomešano, med, cvetni prah in zalega. Škoda pa vsekako, da se nam takih nezgod ni bolj pogosto bati!

Iz povedanega je razvidno, da se v vsakem slučaju po stanju zalege ne sme matica kar obsoditi, temveč zasledovati treba najprej vzrok nepravilne zalege ter ga odstraniti. Pripeti se še celo, da mlada matica iz neznanega vzroka prvo leto slabo zalega, drugo in tretje leto pa je najboljša. V krajih pa, kjer je jesenska paša glavna, in temu, ki čebelari bolj na med, je še tuintam kaka manj rodovitna matica dobrodošla, ker taki panji ne rojijo, v jeseni pa so pravi medarji.

Spomini s potovanja.

M. Humek.

(Konec.)

Pri Gerstungu.

Za bivanje v Erfurtu sva imela s prijateljem določen samo en dan; bila je ravno nedelja. Krasno jutro je bilo, ko sva korakala po snažnih ulicah prijaznega mesta. Erfurt je po vsej Evropi znano mesto, v čigar bližnji in daljni okolici se prideluje seme vseh zelenjadnih, kmetijskih in cvetličnih rastlin v ogromni množini in v nedosežni kakovosti.

Ko sva si bila ogledala največjo tozadevno tvrdko J. C. Schmidt, njene vrtove in obširne nasade in nekatere druge zanimivosti, sva se odpeljala v Ossmannstedt, ki je oddaljen štiri postaje od Erfurta.

Ossmannstedt je čisto priprosta vas z malo protestantsko cerkvico in dvorazredno šolo. Tu pastiruje že mnogo let župnik Gerstung.

V vasi so se pripravljali ravno na sedansko slavnost, ki se vrši menda vsako leto. Proslavljajo namreč zmago Nemcev nad Francozi v vojski l. 1870, zlasti osvojitve mesta Sedana. Naju vse to ni nič zanimalo, zato sva hitela proti župnišču. Ali glej smole! Že na pragu sva izvedela, da župnika Gerstunga ni doma. Vendar se pa nisva dala odpraviti, ne da bi videla njegovega čebelnjaka in panjev. Prijazna gospa je hitro poslala po Gerstungovega sina Edgarja, ki je bil na slavnosti. Videlo se je, da ni bil nič kaj vesel najinega obiska in da ne utegne zabavati radovednih Kranjcev. Pa kljub temu naju je povedel na vrt, ki je tik za župniščem.

Na vrtu sta dva čebelnjaka s kakimi 100 gerstungovci. Razkazal nama je v naglosti glavni čebelnjak, ki ima kvadratično obliko. Z ene strani so vrata, druge tri so pa založene s panji. Na vseh treh stenah so velika steklena okna, da je v čebelnjaku tako svetlo kakor na prostem, kar mi ni ugajalo, posebno ko nisem opazil nikakih zaklopnih. Na vseh panjih so bili pitalni baloni, ker se je ravno krmil sladkor za zimo.

Najin spremljevalec nama je odprl več panjev, ki so bili vsi jako čebelni, pa brez medu. Bridko se je pritožil o stabi letini in sploh o slabih razmerah glede čebelne paše. Potem sva si ogledala še najnovejše Gerstungove panji (ležeče) s podolžnim delom, ki so brez dvombe mnogo bolj prikladni za pridelovanje medu kakor pokončni, kar uvideva bolj in bolj tudi Gerstung sam.

Pokončen gerstungovec je za razvoj čebel res imeniten. Tudi za kraje z dobro jesensko pašo vreden vsega spoštovanja. Kjer je pa samo poletna paša, a še tista morebiti skromna, ga pa ni priporočati. Poleti sta spodnji dve tretjini skoraj vseh satov zaleženi, samo v zgornji tretjini je med. Kako ga sedaj dobiti iz panj? Iz nastavkov (medišč) pri gerstungovcih, razun redkih izjem, nikdar ni misliti na povoljen pridelek.

Ko ne bi bila ubrala tako nerodnega dneva in ko bi bila naletela župnika Gerstunga doma, gotovo bi se bila vnela živahna razprava o uporabljivosti njegovih panjev. Ker se je pa najinemu spremljevalcu mudilo k slavnosti, ga nisva hotela dalje nadlegovati. Mimogrede sva si ogledala še velikansko zalogo pitalnih balonov in potem po kratkem slovesu odšla na postajo in s prvim vlakom nazaj v Erfurt.

Drugi dan na vse zgodaj sva krenila zopet proti jugu, spotoma obiskala Češko (Karlove vare), Bavarsko (Monakovo) in od tam skoz Tirolsko in Koroško srečno dospela v svojo domovino.

Pripis. Iz utisov, ki sem jih dobil na potovanju, omenim naj kratko sledeče:

Za uspešno pridelovanje medu veljajo pri vseh naprednih čebelarjih tri glavna pravila in sicer: 1. Pri čebelarstvu se je treba precej truditi in resno delati. Minuli so časi, ko je bilo vse delo v tem, da se je roj vsadil v prazen panj, v jeseni pa zažveplal in prodal. 2. Za uspešno čebelarstvo je treba pravega načina, kako naj se čebelari kraju in čebel-

nemu plemenu primerno; treba je metode. Načina čebelarstva se je treba priučiti. Malokdo najde samobsebi pravo pot in šele po mnogih letih in po dragih poizkusih. 3. Za uspešno čebelarstvo je treba krajevnim razmeram primernega in solidno izdelanega panjú.

V teh treh pravilih je zapopadeno vse, to je začetek in konec pravega čebelarstva.

Za dve kroni.

N. Epmal.

Mesca marca 1907.

Ljubi brat! Smolo imava. Tebe so vtaknili preteklo jesen v vojaško suknjo, jaz pa služim že šestnajst let pri teti za hlapca. Dvaintrideset let že tlačim zemljo, pa take budalosti še nisem naredil kakor danes, ko sem šel po maši iz gole radovednosti za bogatim Klančarjem k „Štefetu“ na čebelarski shod. Vpisali so me za uda, in to me stane dve kroni. Kako jih je škoda! Klančar mi je sicer prijazno prikimal kot novemu članu, in teti je bilo tudi prav, meni pa ni in mi ni.

Pozdravlja te tvoj brat, čebelar brez čebel.

Mesca maja 1907.

Ljubi brat! Čebele že imam. V nedeljo — Klančarja ni bilo doma — ogrebal sem mu roje. Pomagala mi je Franica, saj se je še spominjaš, tiste molčeče edine Klančarjeve hčere, ki je hodila s teboj v šolo. Ta ti je postala dekle, lepše ne dokliče naše cerkve zvon, pa vesela je in pridna. Ko se Klančar popoldne vrne, bili so roji spravljani in vsajeni, razun onega nagajivca, ki je bil izgubil matico. Klančar mu da drugo, roj pa podari meni. Pogreša ga pač lahko, saj ima že dovolj drugih. Njegove molzne krave je veselje gledati, njegova poslopja so skoraj nova in njegov gozd je vreden tisoče. Le uprezne živine nima, zato mu hodim orat vsako leto in mu prevažam čebele. Veš, da teta zahteva, da je pri Klančarju izorano, če bi se tudi doma zakasnelo. Pa saj grem vselej rad, saj so vsi jako dobri. Edino to mi izpočetka ni bilo po volji, da so vsi jako kratkih besedi. Franica sicer prepeva pri delu od jutra do večera, moški žvižgajo, celo ukajo, dogovore pa se kar s pogledom ali migljajem. Doma pred hišo sem naredil majhen, pa ličen čebelnjak za svoj roj, ki prav pridno bere.

Pozdravlja te tvoj brat, čebelar z enim panjem.

Mesca julija 1907.

Ljubi brat! Kakor tebi zvezde na ovratniku, tako se množe meni roji. Štirinajst dni je od tega, ko je rojil moj „Klančar“. Roj se je usedel na nizko jablan; igrača je bila ogrebsti ga. Tebi na čast smo ga krstili za „kaprola“. Polovica panjú je že izdelanega satovja. Zdaj že marsikaj razumem, kar berem „Čebelarja“. In za tisti dve kroni mi ni več žal.

Pozdravlja te tvoj brat, čebelar z dvema panjema.

Mesca septembra 1907.

Ljubi brat! Zdaj šele vem, pri čem da sem. Sinoči mi je pravila teta, kako zadolženo posestvo ji je stric izročil. Bilo bi prodano in teta bi bila morala iz hiše, da ji ni ponudil Klančar iz proste volje dva tisoč goldinarjev kot posojilo s pogojem, da vzame mene za svojega. Teta je Klančarjevo ponudbo tem raje sprejela, ker je za obresti zahteval le, da mu hodim orat in vozit, ker na Klanču od nekdaj nimajo vprege. Mene so doma kaj radi dali, saj veš, doma so še štirje bratje, ki ne živijo v obilici. Na Klanec rad zahajam in prav lahko molčim v njih družbi cele ure, saj jim iz oči berem, da so srečni in zadovoljni, čemu torej besedičenje. Delo jim pa gre izpod rok, kakor bi se igrali. Zadnjič sem gledal, kako ročno je pomagala Franica očetu pri izpodrezovanju polnega satja. Čebel se prav nič ne boji, rekla je tudi, da bi za ves svet ne hotela drugega za moža, kot čebelarja. Mene gotovo ni mislila, kaj bo ubog hlapec bogati Klančarjevi hčeri!

Pozdravlja te tvoj brat, zamišljen čebelar.

Mesca novembra 1907.

Ljubi brat! S Franico se da govoriti. Če me vse ne vara, me ima rada. Zveseli se, če pridem v vas, če jo spremljam v cerkev ali nazaj. Toda kaj bo, kadar Klančar to opazi? Zdaj je še zelo prijazen z menoj; pokazal mi je kako naj vzimim svoja dva panjū in marsikaj, česar preje ni storil. Tudi s teto govori več, kakor prejšnja leta.

Pozdravlja te tvoj brat, zaljubljen čebelar.

Mesca maja 1908.

Ljubi brat! Ženin sem. Na Veliki pondeljek popoldne pridem na Klanec, kjer sta Klančar in Franica vsak svoj vogel mize podpirala. Usedem se k njima. Dobro pol ure smo molčali. Oče je gledal predse in bobnal ob mizo, kakor bi se mu računi prav ne ujemali; Franične in moje oči pa so govorile med tem ljubeče med seboj, očeta pa milo proseče. Kočno se Klančar zgane in pokašlja, pa reče s svečanim glasom: „Vzemita se v imenu božjem! Govoril sem s tvojo teto, izročila ti bo posestvo, jaz pa odpustim dolg, kar ga je na njem. Potrebuješ gospodinje, vidim, da si si jo že izbral, in da je ona izbrala tebe. Balo bom Franici dal, kakršna se moji edini hčeri spodobi in štiri panji čebel tudi. Dokler boš hotel hoditi k nam orat, smel boš sekati v mojem gozdu ves les, kar ga boš potreboval za dom. Ukrenita vse potrebno, da bo v štirih tednih poroka!“

Vabi te na ženitovanje in pozdravlja

tvoj brat, najsrečnejši čebelar.

Dostavek: Včeraj smo vozili balo. Z dvema kronama sem v enem letu pričebelaril: nezadolženo kmetijo, 6 panjev čebel in čebelarico, ki te pozdravlja kot svojega prihodnjega svaka.

Moj čebelnjak.

V tej številki „Slovenskega Čebelarja“ sem priobčil sliko mojega čebelnjaka. Leta 1905 sem ga v tem listu že opisal natančneje. Danes povem samo, da je 3 m visok in 2,50 m širok in stoji na zidani podlagi v sredi vrta. Čebele izletavajo iz treh strani, na četrti strani zadaj so vrata. Vsaka stran ima dve vrsti panjev in v vsaki vrsti je 5 gerstungovcev. Skupno je 6 vrst in 30 gerstungovcev. Med vsako vrsto je 60 cm prostora za opravljanje panjev od zgoraj. Ta prostor zapirajo 1 m 80 cm dolga okna, razdeljena v štiri dele. Tudi vrata imajo dvojne okne. Zapre se kakor škatlja, da me pri

Čebelnjak Hinko Zirkelbacha v Ljubljani.

počivajoči tast. Pobarvan je temno in svetlo zeleno.

Panjove je naredil po originalu prav dobro g. Jakob Virient, čebelar in posestnik v Olševku pri Kamniku. Panjovi imajo dvojno sprednjo končnico s žaluzijami in so različno pobarvani.

Kadar sem len ali imam nujno opravilo v čebelnjaku in ne utegnem po kako stvar v hišo, sporočim to telefonično.

Gerstungovci so izborni panjovi. V njih se čebele razvijajo, da je veselje. V dokaz je to, da imam letos večinoma čez 3 kg težke prvece, 3. t. m. sem dobil pa 4 kg 25 dkg težek roj. Ali ima še kdo na Kranjskem takega?

Hinko Zirkelbach.

pisanju ali čitanju ne moti nobena stvar. Ako mi je vroče, odprem zgornja okna in zastrem zagrinjala. Na levi strani stoji moja ljuba ženka-čebelarica, ki v moji odsotnosti polovi zelo spretno vse roje in opravlja tudi druga čebelarska opravila. (Ko sem do tu napisal, sem moral prekiniti, ker mi je prinesla v čebelnjak zajutrek.) Sedaj ravno okulira vrtnico. Na oglu desne strani stoji pa moja malenkost. Ravno nad glavo moje ženke je vremenska hišica, v kateri so tlakomer, toplomer in vlagomer. Za opazovanje vremena je potrebna tudi veternica, ki jo vidite na strehi. Črke V Z S J značijo vetrove in so natančno vrejeni po magnetni igli.

Čebelnjak mi je naredil leta 1904 iz posebne prijaznosti zastonj moj sedaj že v Bogu

Naše opazovalnice.

Poročevalec Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: april 1908.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Poraba ozir. prebitek	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	—	60	50	70	—	—	-180	19	1	97	26	12	1	10	17	3	26
Krškavas	—	—	—	80	60	20	—	—	-160	24	1	114	22	12	1	8	6	16	17
Ljubevč pri Idriji*)	—	—	7	—	23	32	4	29	-48	19	0	93	17	9	2	5	13	2	15
Metlika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	2	123	24	15	2	0	24	2	30
Struge pri Dobropoljah	—	—	—	79	92	72	—	—	-243	20	-2	8	19	17	3	21	7	4	29
Nabrežina	—	30	100	25	20	—	35	29	85	22	8	148	30	11	—	5	13	12	21
Podgorje pri Kamniku	—	15	20	85	50	75	20	27	-175	24	1	88	21	13	5	9	14	7	28

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza, v koloni „Poraba ozir. prebitek“ znači porabo.
*) Poročilo se nanaša le na drugi dve polovici mesca.

Ilirska Bistrica: Razvoj rastlinstva je bil zavoljo mraza zadržan, vsled česar so regrad, črni trn in marelica pričeli šele proti koncu mesca cvesti. Vreme bilo je čebelam neugodno. Večkrat jih je izvabilo solnce zjutraj iz panjev, na kar je zapihal leden veter, ki jih je mnogo z obnožino obloženih na tla pometal, kjer so otrpnile.

Žnideršič.

Ljubevč pri Idriji: Pri nas je bil mesec april najslabeji od vseh dosedanjih v tem letu. Vsled višje temperature so porabile več hrane, a vsled slabega vremena niso nič brale. Najslabši dan v tem mescu je bil velikonočni pondeljek, ko je ponoči padlo nad pet prstov snega. Marsikateri, ali bolje rečeno vsi tukajšnji čebelarji so prišli ob veliko število čebel, ker so izletele in vsled mraza popadale v sneg. Jaz sem jih veliko pobral in prinesel v kupici na peč. Ko so oživele, spustil sem jih od zadej v večje panji. Mnogo, morda nad pet tisoč ostalo jih je pa po snegu. Zgodnjih rojev nam ni pričakovati; srečen bode čebelar v tukajšnji okolici, ako bode imel prvi roj v sredi maja.

Pl. Premerstein.

Metlika: Da ni bil april tako deževen in vetroven, zaznamovan bi bil sigurno v zlati knjigi tukajšnjih čebelarjev, zakaj že v prvi tretjini je pričela cvesti marelica, v zadnji tretjini pa je bilo sadno drevje v cvetju. Čebele so se lepo razvijale in pričakovati je zgodnjih rojev.

Konrad Barle.

Struge pri Dobropoljah: Ta mesec ni v tukajšnji okolici še nikake paše. Vsled vetrov so postala ljudstva koncem mesca slabeja nego so bila pri prvem izletu po prezimljenju.

Meglen.

Podgorje pri Kamniku: To je bil april! Menjavali so se solnce, dež in sneg; veter pa je ostal stalen gost. Dan za dnem bril je okrog čebelnjaka ter motil polet. V drugi tretjini zamogle so čebele z vrbe nositi. Špekulativno pitati vsled neugodnega vremena ni bilo mogoče. Akoravno se je razvoj rastlinstva dokaj zakasnil, vendar je razvoj ljudstva prav dovoljen. Koncem mesca se je moralo že močnejšim polkom plodišča širiti. Sallath.

Iz Tinja na Pohorju, Nate še iz zelenega Pohorja malo poročilo, kako tukaj čebelarstvo napreduje. — Pred par leti imel sem samo jaz panji s premakljivim satjem. Šele poljudni poduk gospoda Jurančiča na tukajšnjem čebelarskem shodu vzbudil je večje zanimanje za umno čebelarstvo. Sedaj ima že 5 čebelarjev panji s premakljivim satjem. Med temi je moj sosed Franc Ačko, cerkvenik, že prav izkušen čebelar, ki jako ljubeznjivo in umno oskrbuje svoje ljubljenske. Letošnja pomlad v začetku ni bila mila delaželjnim čebelcam. Silno slabo vreme maseca marca in aprila je zabranilo ljubim čebelcam vsak izlet. Začelo jim je primanjkovati živeža, in marsikateremu maloskrbnežu je od gladu umrla katera čebelna družina. A mojemu vrlemu sosedu so ostale vse zdrave. Ima sedaj 9 močnih plemenjakov. Blaženi mesec maj je prinesel vztrajno lepo vreme in obsipal sadna drevesa in livade z bujnim cvetjem. Naša čebelna krdela so se prav ojačila in si pri obilni paši napolnila poprej prazne sode z rajsko sladčico. Če ostane tako vreme, upati nam je kmalu močnih rojev. Kakšna bo sreča pri rojih, poročam Vam drugokrat. Srčen čebelarski pozdrav! Janez Tomažič, nadučitelj.

Zgodnji roji. 4. in 5. maja je imel g. župnik Fr. Kranjec v Šmarjah na Goriškem po 2 kg težka roja.

Priglasilne liste za čeb. razstavo v Dun. Novem mestu je dobiti od predsednika 53. potovalnega shoda: Fr. Kammann, (Wr. Neustadt, Nied. Öst.).

Naravoslóvec Darwin je napravil sledeči poizkus, da se prepriča, če res čebele in žuželke povzročajo oprášenje detelje. Pokril je ravno 100 detelje s tančico tako, da sta pač prišla do cvetov lahko dež in solnce, žuželke pa ne. Od vseh 100 detelj ni dobil pozneje niti enega semena, medtem, ko je dalo 100 tik zraven stojéčih detelj, ki so jih čebele lahko obletavale, 2290 semenskih zrn. Dokaz je jasen kot beli dan.

Vezilo za god slovečemu čebelarju. Ko je največji laški čebelar Andrej Rauschenfels obhajal svoj 80. god, so mu čebelarški prijatelji dali za vezilo krasno puško belgijskega izdelka, ker je slavljeneec še sedaj strasten lovec.

Zaslúžena kazen. Na Nemškem sta dva zakonska sleparila s ponarejenim medom ter bila zato vsak po 14 dni, zaprta in je moral še vsak po 400 mark plačati.

Največji čebelar na svetu je menda Harison v Kaliforniji (Severna Amerika), ki ima okoli 6000 uljev, ki mu dajejo na leto 100.000 kilogramov medu. Glede čebelarstva stoji v Evropi Avstro-Ogrska na prvem mestu; ima namreč poldrug milijon panjev in dobiva okoli 21 milijonov kilogramov na leto.

Poročilo I. odborove seje

dne 4. junija 1908.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

Navzoči razven g. Babnika vsi gg. odborniki.

G. predsednik najprvo pozdravi gosp. nadučitelja in potovalnega čebelarskega učitelja kot zastopnika koroških slovenskih čebelarjev g. Antona Martinjaka in mu podeli besedo.

Gospod Anton Martinjak pojasni, da se je deželna zveza za čebelarje na Koroškem v zadnji seji pogovarjala, kako bi napravili, da bi dobili člani v slovenskih pokrajinah čebelarški list v slovenščini. Sedaj dobivajo vsi kot člani centralnega društva na Dunaju nemški čebelarški list „Der Bienenvater“, katerega vsi ne razumejo. Nekateri hočejo, da bi izdajali posebno slovensko prilogo za Koroško. To bi bilo pa predrago, zato je predlagal, da bi dobivali slovenski člani „Slovenskega Čebelarja“. Ker noben odbornik deželne zveze ni več slovenščine, pooblastili so njega, da stori po svoje kot potovalni učitelj za slovenske koroške kraje. Zato je prosil, da se ga povabi k odborovi seji „Slovenskega osrednjega čebelarskega društva“, da se dogovori, po kaki ceni bi dobili 300 izvodov „Slovenskega čebelarja“ v enem zavitku.

Vsled razmer na Koroškem se sklène oddajati 300 iztisov „Slovenskega čebelarja“ pod skupnim zavitkom po izredno znižani ceni 1 K na leto za posamezni letnik.

Ako bi deželna koroška čebelarska zveza snovala podružnice „Slov. osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko“, dobe člani letnik po 1 K 20 h.

Prošnja čebelarke podružnice v Ilirski Bistrici za napravo nove trčalnice se odkloni. Prošnja za skioptikon se upošteva in se kupi prilično. Lepaki za naznanjanje občnih zborov in shodov podružnic se natisnejo.

Prošnja čebelarja Josipa Biščaka v Suhorju pri Košani za podporo se odkloni, ker društvo ne podpira posameznikov, ampak le podružnice.

K zborovanju delegirancev državne zveze samostojnih deželnih čebelarskih društev in zvez avstrijskih, ki se vrši na Dunaju na binkoštni ponedeljek, dne 8. junija ob 10. uri dopoldne se naprosi gosp. predsednik dr. Körbl, da zastopa naše društvo.

V Bohinjski Bistrici bo celodnevni poučni tečaj dne 16. avgusta. Dan in vspered se še določita.

G. uredniku Rojini se dovoli podpore 50 K, da se udeleži čebelarke razstave potovalnega zbora v Dunajskem novem mestu od 8.—12. avgusta t. l. kot presojevalec in zastopa koristi kranjske čebele.

Gospoda odbornika Antona Likozarja se naprosi, da kot mestni svetnik posreduje na magistratu zaradi nepravilnega ravnanja medarjev, ki se ne drže določb deželne vlade.

Glede ureditve podružnic po posameznih okrajih se preloži na prihodnjo sejo.

Konečno se sklene, da se dostavljajo vsa pisma tajniku, blagajniku pa denarne pošiljatve in reklamacije.

Nato g. predsednik zaključi sejo in naznani, da bo prihodnja seja prvi četrtek prihodnjega meseca.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Roji mi hočejo vsi uiti iz panjev. Kakršnega ogrebem in naj ga dam v katerikoli panj hočem, skoraj vsak mi uide po večkrat iz panjů, naposled pa jo popiha v hosto. Prosim povejte mi vendar vzrok te prikazni in svetujte kakšno pomoč, ker toliko jeze kot jo imam z uhajači ne morem že več prenašati. (I. Š. v M.)

Odgovor: Vzrok je vročina. Če vjamete roj v prestrezalo, ga denite do večera v hladno, temno klet, ko ga pa pretresete v panj, ga pustite čez noč odprtega. Če ga pa ogrebete, ga obsenčite ter ga šele zvečer prenesite v čebelnjak ter ga tudi pustite odprtega. Da pa roj prav gotovo ne uide, mu dajte nekoliko odprte zalege; to je magnet, ki ga zanesljivo obdrži v panjů, zakaj čebele mlade, nepokrite zalege nikoli ne zapusté. Da Vas uhajači ujeze, je umljivo. Prijatelj z barja je pravil, da mu je tudi že pet rojev ušlo. Usedli so se mu kar trije prvci skupaj, da je tehtal ta velikanski roj 6 kg. Seveda razvija taka moč silno vročino, zato se je šel roj večkrat izprehajati in hladiti na prosto v bližnjo okolico, dokler ni izginil brez sledu. In prijatelj iz Barja je bil — užaljen.

Naznanilo.

Vsled sklepa odborove seje dne 4. t. m. prosim, da se denarne stvari, naročnina in reklamacije lista naslovijo na g. **I. N. Babnika** v Ljubljani, vse drugo na naslov „**Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani**“ ali na tajnika, **Hinko Zirkelbacha Katoliška tiskarna v Ljubljani.**

Hinko Zirkelbach, t. č. tajnik.

=====

Naznanila osrednjega društva.

Ustanovni čebelarški shod v Radovljici se vrši 28. t. m. v ondotnem šolskem poslopju ob 3. uri popoldne. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarskega društva gosp. nadučitelj Anton Likozar.

Čebelarški shod v Kobaridu. 8. t. m. se vrši čebelarški shod v Kobaridu v šolskem poslopju ob 3. uri popoldne. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarskega društva gosp. nadučitelj Anton Likozar iz Ljubljane. Pričakuje se obile udeležbe.

Ustanovni čebelarški shod v Cerknici se vrši 14. t. m. Na shodu bo predaval gosp. nadučitelj Anton Likozar iz Ljubljane. Shod se vrši v ondotnem šolskem poslopju ob 3. uri popoldne.

Čebelarški shod v Tomišlju se vrši 21. t. m. v ondotnem šolskem poslopju ob 3. uri popoldne. Predaval bo gosp. nadučitelj Anton Likozar iz Ljubljane.

Iz spodnještajerskega čebelarskega društva.

Čebelarški shodi na Štajerskem.

Dne 8. junija predpoldnem ob 8. uri: **Sv. Lovrenc v Sl. goricah.**

Dne 8. junija popoldne ob 3. uri: **Sv. Peter pri Mariboru.**

Dne 14. junija: **Sv. Urban pri Mariboru**, popoldne ob 3. uri pri čebeljniku gosp. Bajta v Rožpahu.

Dne 21. junija: **Št. Jurij ob južni železnici** celodnevni tečaj; od 8. do 12. predpoldne teoretično v šoli, od 2. do 5. popoldne praktično pri čebeljniku.

Dne 28. junija: **Sv. Miklavž pri Ormožu** ob 3. uri popoldne.

Dne 29. junija: **Sv. Lovrenc na Dravskem polju**, ob 3. uri popoldne pri čebeljniku gosp. župnika.

Zavoljo krajevnih zadev se je moralo izpremeniti: **Mala Nedelja** na dan 31. maja, namesto 14. junija; **Sv. Urban pri Mariboru** na 14. junij, namesto 31. maja.

Priporoča se, da bi se čebelarških shodov udeležile tudi vse sosedne in bližnje podružnice po zastopnikih, da bi se tako vzdrževala medsebojna vzajemnost in prijateljstvo ter vzbujalo navdušenje za to lepo stroko. S tem

bi se shodi bolj izkoriščali, saj se povsod druga tvarina razpravlja. Obenem pa bi tudi imele sosede nekak pregled o napredku in delavnosti svojih sovrstnic. Naravnost se mora priznati, da splošno zanimanje in navdušenje za čebelarstvo vidno raste. To je sad organizacije in združenega dela!

Jurančič' učitelj čebelarstva.

KRANJSKE PODRUŽNICE

Podružnica v Kamniku naznanja svojim članom, da se vrši čebelarški shod dne 29. junija, to je na Sv. Petra in Pavla dan ob 4. uri popoldne pri čebelnjaku gosp. Niko Sallatha v Podgorju štev. 90. Na tem shodu se bo dnevni red delil v teoretični in praktični del. Teoretično bo predaval gosp. Anton Likozar, praktično bo razkazoval podružnični predsednik gosp. Niko Sallath. Na shodu se bodo prodajale lično slikane končnice v velikosti normalne kranjske mere. Po končanem delu bode v Svovjšakovi gostilni dobra kapljica pripravljena. Prosi se mnogobrojne udeležbe od strani članov in prijateljev čebelarstva.

O d b o r.

Logaška podružnica priredi v Lazah pri Planini čebelarški shod 18. t. m. ob 4. uri popoldne pred ulnjakom svojega blagajničarja. Na shod pride tudi zastopnik osrednjega čebelarskega društva iz Ljubljane g. nadučitelj Anton Likozar. Želeti je, da se shoda udeleže vsi udje, ker se jim bo pokazala nova stiskalnica in izmetalnica,

Iz Jeličnegavrha pri Idriji. Tukaj smo imeli v nedeljo dne 26. aprila 1908 prvi občni zbor naše podružnice pri predsedniku g. Rajku pl. Premersteinu, gostilničarju v Ljubevču, a je bil od strani članov jako slabo obiskovan. Prišli so pač skoraj vsi bolj oddaljeni udje, namreč iz Črnegavrha, Dolov in Spodnje Idrije, za kar jim gre vsa čast in hvala, najbližnjih čebelarjev, namreč tukajšnjih in iz Idrije, izvzemši treh, pa ni bilo, iz česar se razvidi, kako se ti in oni zanimajo za povzdigo in obstanek naše podružnice in sploh našega čebelarstva. Tega občnega zbora se je udeležil gosp. Anton Likozar, nadučitelj v Ljubljani, ki je nam čebelarjem in vsem drugim navzočim predaval o pitanju čebel in drugih glavnih točkah čebelarstva. Povedal nam je v svojem nadeno uro dolgemu govoru marsikaj poučnega in zanimivega, za kar se mu vsi pri predavanju navzoči iskreno zahvaljujejo ter ga prosijo, da bi tudi še nadalje večkrat prišel k nam buditi naše zaostale in pouka potrebne čebelarje. Za boljšo udeležbo kot je bila sedanja bodemo že skrbeli. Naša podružnica

šteje sedaj 23 članov. V letošnjem letu so pristopili, in sicer takoj začetkom leta gosp. Avgust Rupnik, posestnik in krčmar v Zadlogu št. 21 pri Črnavrhu. Na dan občnega zbora pa gosp. Engelbert Gangl, učitelj mestne pripravnice in deželni poslanec v Idriji, gosp. Leopold Bäßler, učitelj v Idriji in gosp. Ivan Lampe, posestnik v Zadlogu št. 6 pri Črnavrhu.

St. pl. Premerstein, tajnik in blagajnik.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Podružnica za Ormož in okolico. Vsem članom naše podružnice, ki potrebujejo nasvetov v čeb. zadevah, na znanje, da odpotujem 7. t. m. na Dunaj v čebelarski tečaj ter ostanem tam do 21. t. m. Obračajte se ta čas na g. dr. O. Kristana, zdravnika v Ormožu, ki vam bo drage volje postregel. Kar bom novejšega o čebeloreji tam slišal, objavim svoj čas v „Čebelarju“, če mi v ta namen prepusti kak prostorček. *) D. Serajnik, t. č. načelnik.

*) Gotovo!

Op. uredn.

Podružnica za Mursko polje. Pri sv. Križu pri Ljutomeru se je vršil čebelarski shod za Mursko polje v nedeljo, 24. maja t. l. v šoli. Predsednik čeb. podružnice g. Mart. Kolar iz Logarovec je otvoril s primernimi besedami shod in dal besedo pot. čeb. učitelju, g. I. Jurančiču. Njegovemu, blizu 3 ure trajajočemu imenitnemu predavanju „O glavnih opravilih čebelarja med tekom leta“, sledilo je z napeto pozornostjo do 50 poslušalcev-čebelarjev. Nato se je podala večina čebelarjev k uzornemu čebelnjaku tovariša g. Al. Bratina ml. v Križevcih. Tukaj nam je strokovnjak g. Jurančič pokazal in povedal veliko potrebnega, posebno smo pa občudovali, kako je spravil na priprost način v 10 minutah roj iz enega koša v družega in to v največjem miru. Zahvaljujemo gosp. Jurančiča na tem mestu v imenu vseh poslušalcev za njegov trud! —

Sv. Križ pri Ljutomeru, 31. maja 1908.

Ant. Hercog, t. č. tajnik.

Listnica upravnništva.

2. številka letošnjega „Slovenskega Čebelarja“ je pošla.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

20 prav dobrih plemenjakov v kranjskih panjih proda po dogovoru Janez Strnad, Cesta p. Dobrepolje.

Čisto novo **točilo** Simichovega izdelka prodam radi premajhne mere, ker čebelarim z večjo mero. Točilo ima mero 30×30. Cena 24 K na železniško postajo postavljeno. Imam na prodaj tudi čez **60 kg izvrstnega**

medu-pitanca, ajdov, po K 1·40 kilogram, **svetel poletni**, najfinejše blago, K 1·70 kilogram. Med je izmetan. — Matej Vidmar, Veiter 19, Škofja loka.

40 plemenjakov v kranjskih panjih ima na prodaj po primerni ceni Ivan Eržen v Cerkljah pri Kranju.

!! Naznanilo !!

Kdor hoče krmiti svoje čebele s povsem zanesljivim med-pitancem,
naj se obrne na

I. N. Babnik-a, Ljubljana ali Dravljje pri Št. Vidu nad Ljubljano.

== Pošilja se 5 kg za 7 K, v sodih in škafoh po 1'20 K za kg. ==

Garantirano zanesljiv

med-pitanec

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umejno safovje

Prodaja: 1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Semena rdeče detelje (inkarnač), esparsete, facelije, ranjak
● ali uročnik (Tannen- oder Wundklee) ●

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelarским društvom in čebelarjem
priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. **JAKOB ŽUMER** Gorje — Gorenjsko.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani,
dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v
Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo.“
Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.